

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului Ministrului Educației și Cercetării cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituției de educație antepreșcolară și instituției de învățământ preșcolar

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul actului normativ este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea instituției de educație antepreșcolară și instituției de învățământ preșcolar este elaborat în temeiul art. 20 alin. (6) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319–324, art. 634).</p> <p>Elaborarea actului normativ este prevăzută în Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 151/2025.</p> <p>Inițiativa elaborării proiectului derivă din necesitatea armonizării cadrului normativ aferent educației antepreșcolare și preșcolare cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr 152/2014 și ale altor acte legislative și normative, în contextul modificărilor intervenite în domeniul educației în perioada 2017–2025. Totodată, elaborarea noului Regulament-cadru este justificată prin identificarea unor dificultăți de aplicare a prevederilor actuale și prin propunerile formulate de actorii din sistemul educațional – reprezentanți ai organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, ai instituțiilor de educație timpurie, ai autorităților publice locale și ai partenerilor educaționali.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Regulamentul tip privind organizarea și funcționarea instituției de educație timpurie, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 254 din 11 octombrie 2017, reprezintă documentul de bază care reglementează misiunea, principiile de activitate, atribuțiile, organizarea și funcționarea instituțiilor de educație timpurie din Republica Moldova – atât a celor antepreșcolare, cât și a celor preșcolare, inclusiv a programelor integrate în cadrul instituțiilor de învățământ general.</p> <p>De la data aprobării Regulamentului-tip și până în prezent, cadrul normativ și contextul educațional național au suferit transformări semnificative, care impun revizuirea integrală sau actualizarea prevederilor existente. În perioada 2017–2025 au fost operate modificări esențiale în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și în actele emise de Ministerul Educației și Cercetării – inclusiv ordine, regulamente, metodologii, instrucțiuni, planuri-cadru și nomenclatoare.</p> <p>Aceste transformări au generat un decalaj între prevederile actualului Regulament-tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie (2017) și realitățile</p>

organizatorice și funcționale din instituțiile de educație timpurie. În procesul de aplicare au fost constatate mai multe neconcordanțe, lacune și neclarități, dintre care se remarcă următoarele:

- Aliniere insuficientă la cadrul normativ actualizat, inclusiv utilizarea unor denumiri și atribuții învechite ale instituțiilor de reglementare și evaluare (ex.: „Inspectoratul Școlar Național” în locul Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, „Ministerul Educației” în locul Ministerul Educației și Cercetării), ale structurilor care coordonează dezvoltarea educației incluzive („Comisia multidisciplinară” în loc de „Comisia multidisciplinară instituțională”), precum și ale unor structuri interne („Consiliul profesoral-pedagogic” în loc de „Consiliul pedagogic”, „Comisia de evaluare internă a calității educației” în loc de „Comisia de evaluare internă și atestare”, „Comisia de etică și integritate” în loc de „Consiliul de etică” etc.);
- Prevederi incomplete sau ambigue referitoare la activitatea unor structuri instituționale (Consiliul de etică, Comisia multidisciplinară instituțională, Grupul de lucru intrașcolar, Comisia de evaluare internă și atestare etc.);
- Descriere insuficientă a activității structurilor de suport pentru cadrele didactice și copii, precum și absența reglementărilor privind structuri noi apărute în această perioadă, cum ar fi Centrele de resurse-spații de învățare și joc;
- Lacune privind statutul și atribuțiile, drepturile și obligațiile personalului de conducere, didactic auxiliar și nedidactic, partenerilor educaționali, precum și privind activitatea financiară și administrarea bazei tehnico-materiale a instituției;
- Reglementări neclare a unor situații noi de organizare a procesului de completare a grupelor de copii, inclusiv înscrierea, înmatricularea, precum și transferul copiilor între instituții și scoaterea acestora din evidență sau utilizarea sistemelor informaționale educaționale, inclusiv în acest proces;
- Prevederi lacunare privind structura anului școlar, inclusiv reglementări referitoare la perioada de vacanță și perioade recreative ;
- Învechirea prevederilor referitoare la organizarea procesului educațional, spațiile educaționale, alimentație, igienă, securitate și sănătatea copiilor, în raport cu noile prevederi din normele sanitare și alimentația copiilor;
- prevederi ambigue privind situația de sistare/suspendare a activității instituției în situații speciale.

Totodată, aplicarea Regulamentului-tip a evidențiat necesitatea a clarificării responsabilităților între instituții și autorități, precum și a uniformizării modului de organizare a activității instituțiilor de educație timpurie la nivel național.

Prin urmare, actul normativ în vigoare nu mai corespunde în totalitate necesităților actuale ale instituțiilor de educație antepreșcolară și preșcolară, creând un vid normativ în unele domenii și limitând aplicarea unitară a politicilor educaționale. Acest fapt impune actualizarea și modernizarea Regulamentului-cadru, în vederea asigurării unui cadru coerent, eficient și adaptat realităților sistemului de educație timpurie din Republica Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul noului Regulament-cadru are drept scop actualizarea și consolidarea cadrului normativ de referință, în vederea asigurării unei organizări eficiente, coerente și adaptate noilor cerințe legislative și realități educaționale.

Obiectivele principale urmărite prin elaborarea prezentului proiect sunt:

- alinierea prevederilor regulamentare la cadrul normativ actualizat, inclusiv la modificările survenite în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și în actele emise de Ministerul Educației și Cercetării în perioada 2017–2025;
- completarea vidului normativ existent, prin reglementarea explicită a aspectelor operaționale și administrative care asigură buna funcționare a instituțiilor de educație antepreșcolară și preșcolară.

Principalele elemente de noutate propuse prin proiect sunt:

1. Alinierea denumirilor și atribuțiilor structurilor instituționale la cadrul legal și terminologic actual, pentru a asigura coerență și unitate în aplicare.
2. Reglementarea explicită a structurilor instituționale care anterior nu erau acoperite sau aveau atribuții neclare: Consiliul de etică, Comisia de evaluare internă și atestare, Comisia multidisciplinară instituțională, Grupul de lucru intrașcolar.
3. Clarificarea și consolidarea parteneriatului educațional prin definirea precisă a atribuțiilor Consiliului reprezentativ al părinților grupei și Consiliului reprezentativ al părinților instituției.
4. Prevederi clare privind înscrierea și scoaterea din evidență a copiilor, inclusiv revizuirea criteriilor de prioritizare în procesul de înmatriculare.
5. Reglementarea perioadei de vacanță în cadrul anului de studii și organizarea activităților opționale.
6. Clarificarea structurii și clasificării tipurilor de instituții care oferă servicii de educație timpurie, în funcție de diferite criterii.
7. Clarificarea denumirii grupelor și a modului de completare a acestora, inclusiv pentru grupele mixte, și stabilirea numărului optim de copii în grupă, în concordanță cu cerințele legale și bunele practici.
8. Excluderea prevederilor privind constituirea Comitetelor de părinți la nivel de grupe care nu se regăsesc ca structură de lucru cu familia în Codul educației și care s-au transformat, în timp, în instrumente de colectare a resurselor financiare pentru diferite „necesități” instituționale.
9. Limitarea includerii unor aspecte detaliate care sunt reglementate exhaustiv prin alte acte normative, cum ar fi alimentația copiilor, activitatea unor consilii, pentru a evita redundanța.
10. Modernizarea structurii generale a regulamentului, pentru a facilita accesul rapid la informații și aplicarea unitară a normelor.

Prin aceste intervenții, proiectul urmărește modernizarea managementului instituțional, sporirea gradului de conformitate cu legislația actuală și creșterea aplicabilității normelor, în sprijinul tuturor actorilor implicați în procesul educațional.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate alternative la propunerile formulate în conținutul proiectului,
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul nu presupune implementarea unor reforme structurale sau instituționale.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Implementarea proiectului nu va avea un impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social
Implementarea noului Regulament-cadru va avea un impact social semnificativ, prin: <ol style="list-style-type: none"> 1. Îmbunătățirea calității educației timpurii – clarificarea responsabilităților, atribuțiilor și structurilor instituționale va contribui la un proces educațional mai bine organizat, coerent și eficient, sprijinind dezvoltarea armonioasă a copiilor în primele etape de învățare. 2. Creșterea echității și incluziunii – prevederile referitoare la educația incluzivă și la structurile de suport (Comisia multidisciplinară instituțională, Centrele de Resurse/Spații de învățare și joc) vor asigura acces egal la educație pentru toți copiii, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale. 3. Consolidarea parteneriatului cu părinții și comunitatea – clarificarea atribuțiilor Consiliului reprezentativ al părinților și a consiliului de părinți la nivel de grupă va facilita implicarea activă a familiilor în procesul educațional și va crea un cadru de colaborare mai transparent și mai responsabil. 4. Sprijinirea personalului educațional – reglementarea clară a funcțiilor, responsabilităților și mecanismelor de management instituțional va reduce ambiguitățile și conflictele administrative, sporind satisfacția și performanța cadrelor didactice și a personalului auxiliar. 5. Siguranță și protecție sporită a copiilor – actualizarea prevederilor privind spațiile educaționale, securitatea, igiena și sănătatea copiilor va contribui la crearea unui mediu sigur, sănătos și propice dezvoltării acestora. 6. Eficientizarea proceselor administrative și raportarea transparentă – reglementarea clară a procedurilor privind înscrierea, transferul și evidența copiilor, precum și folosirea sistemului informațional SIME, va reduce sarcinile birocratice și va crește transparența în administrarea instituțiilor de educație timpurie.

În ansamblu, implementarea noului Regulament-cadru va contribui la crearea unui sistem de educație antepreșcolară și preșcolară modern, echitabil și eficient, cu beneficii directe pentru copii, părinți, cadrele didactice și comunitatea locală.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul noului Regulament-cadru nu implică colectarea directă de date cu caracter personal noi, ci se referă la organizarea și reglementarea proceselor educaționale și administrative din instituțiile de educație antepreșcolară și preșcolară.

Cu toate acestea, aplicarea prevederilor regulamentului poate conduce la prelucrarea datelor personale existente ale copiilor, părinților și cadrelor didactice în scopul organizării activităților educaționale, administrării evidenței copiilor și gestionării resurselor instituționale.

În acest context, instituțiile de educație timpurie vor asigura respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, în special:

- Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011;
- Regulamentele interne și procedurile instituționale privind accesul, stocarea și transmiterea datelor;
- Confidențialitatea și securitatea informațiilor în sistemele informatice (ex.: Sistemul Informațional de Management în Educație), astfel încât datele personale să fie utilizate doar în scopurile stabilite de lege și regulament.

Prin urmare, implementarea proiectului nu generează riscuri suplimentare semnificative pentru protecția datelor cu caracter personal, iar respectarea normelor legale va fi asigurată de cadrele instituționale responsabile

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea noului Regulament-cadru va contribui la promovarea echității și egalității de gen în cadrul instituțiilor de educație antepreșcolară și preșcolară prin următoarele măsuri:

1. Acces egal la educație pentru toți copiii, indiferent de gen, asigurând participarea echilibrată a băieților și fetelor la activitățile educaționale, jocuri, activități sportive și culturale.
2. Prevenirea discriminării și stereotipurilor de gen, prin includerea prevederilor referitoare la „*Principiile de organizare a instituției*”, astfel încât să promoveze valori de egalitate și incluziune.
3. Rol clar și echitabil al actorilor educaționali, asigurând că atribuțiile personalului didactic, auxiliar și al părinților sunt definite fără discriminări de gen și că procesul decizional în instituție respectă principiile egalității de șanse.
4. Sprijinirea politicilor incluzive pentru copiii cu cerințe educaționale speciale sau din medii vulnerabile, garantând tratament egal și oportunități egale de dezvoltare pentru toți beneficiarii serviciilor educaționale.

Prin aceste măsuri, proiectul Regulamentului susține crearea unui mediu educațional incluziv și echitabil, în care atât fetele, cât și băieții beneficiază de aceleași oportunități și condiții de dezvoltare și învățare.

4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea instituției de educație antepreșcolară și instituției de învățământ preșcolar este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării www.mec.gov.md , compartimentul Transparența decizională https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15076 .
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului nu impune necesitatea modificării și completării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Actul normativ va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Implementarea actului normativ se va iniția odată cu intrarea în vigoare a acestuia. Instituțiile de învățământ vor elabora și aproba propriile regulamente de organizare și funcționare în conformitate cu noul cadru normativ aprobat.

Ministru

Dan PERCIUN